

13è QUADERN DONES I ESPORT 2020

TU EN
FORMES
PART!

EDITA
Ajuntament de Barcelona

EDICIÓ
2020

ISSN
2604-3580

barcelona.cat/esports

 /bcnesports

 @BCN_esports

 @bcnesports

010 Informació
Barcelona
Trucada gratuïta

Col·labora

Contingut

PRESENTACIÓ

Tu en formes part	3
-------------------------	---

ARTICLE DE FONDS

L'origen de la professionalització de l'esport femení. La difícil incorporació de les dones a l'esport.....	5
---	---

 Dolors Ribalta Alcalde

PREMIS DONA I ESPORT 2019

M. Ángela Escudero i Álvarez	11
------------------------------------	----

Premi Mireia Tapiador 2019

Lucía Sainz Pelegrí	13
---------------------------	----

Premi Dona i Esport 2019 a la Dona Esportista

Mireia Vicente Díaz	15
---------------------------	----

Premi Dona i Esport 2019 al Mitjà de Comunicació

Club de Bàsquet Santa Rosa de Lima-Horta	17
--	----

Premi Dona i Esport 2019 al Club Esportiu

L'ENTREVISTA

Maria Teixidor,
exmembre de la junta directiva
del FC Barcelona

Hem de fer que el Barça pensi, també, en femení	19
--	----

 Marta Carreras

ANÀLISI JURISPRUDENCIAL I DOCTRINA

Recomanacions legislatives per a l'aplicació de les polítiques de gènere en els clubs esportius.	22
---	----

 Cati Lecumberri Gómez

PRESENTACIÓ

Tu en formes part

Estem vivint moments d'excursionalitat que no tenen parangó. No havíem viscut mai una crisi mundial d'aquesta magnitud que afectés tants aspectes de les nostres vides (sanitari, social, econòmic, laboral, esportiu...). Assistim a uns temps d'incertesa que ens obliguen a superar-nos constantment.

L'esport femení en general, i concretament el de la nostra ciutat, és un model que cal tenir en compte en aquests moments perquè és sabedor i coneixedor del que significa superació, esforç, treball incansable; del que significa assolir reptes i superar-los. I ho ha sabut demostrar al llarg de la seva història. Si mirem l'esforç que han fet les dones per arribar on han arribat en el món de l'esport, trobarem un bon exemple del que significa apostar i lluitar per un repte i assolir-lo.

El tretzè Quadern Dones i Esport parla de "la professionalització de l'esport femení" i es converteix en testimoni de com anar més enllà de l'establert. Els valors d'aquestes dones fortes, la seva constància i passió, són una inspiració.

Des de l'Ajuntament de Barcelona continuem treballant per desenvolupar polítiques que protegeixin i enforteixin el sector esportiu de la ciutat, que n'assegurin la viabilitat econòmica i garanteixin l'accés universal a l'esport, el qual considerem un dret fonamental de dones i homes, de nenes i nens. Continuem treballant perquè la gran evolució viscuda al món de l'esport femení en els darrers anys no faci ni un pas enrere i continuï creixent i ocupant un lloc molt important en l'esport de la nostra ciutat.

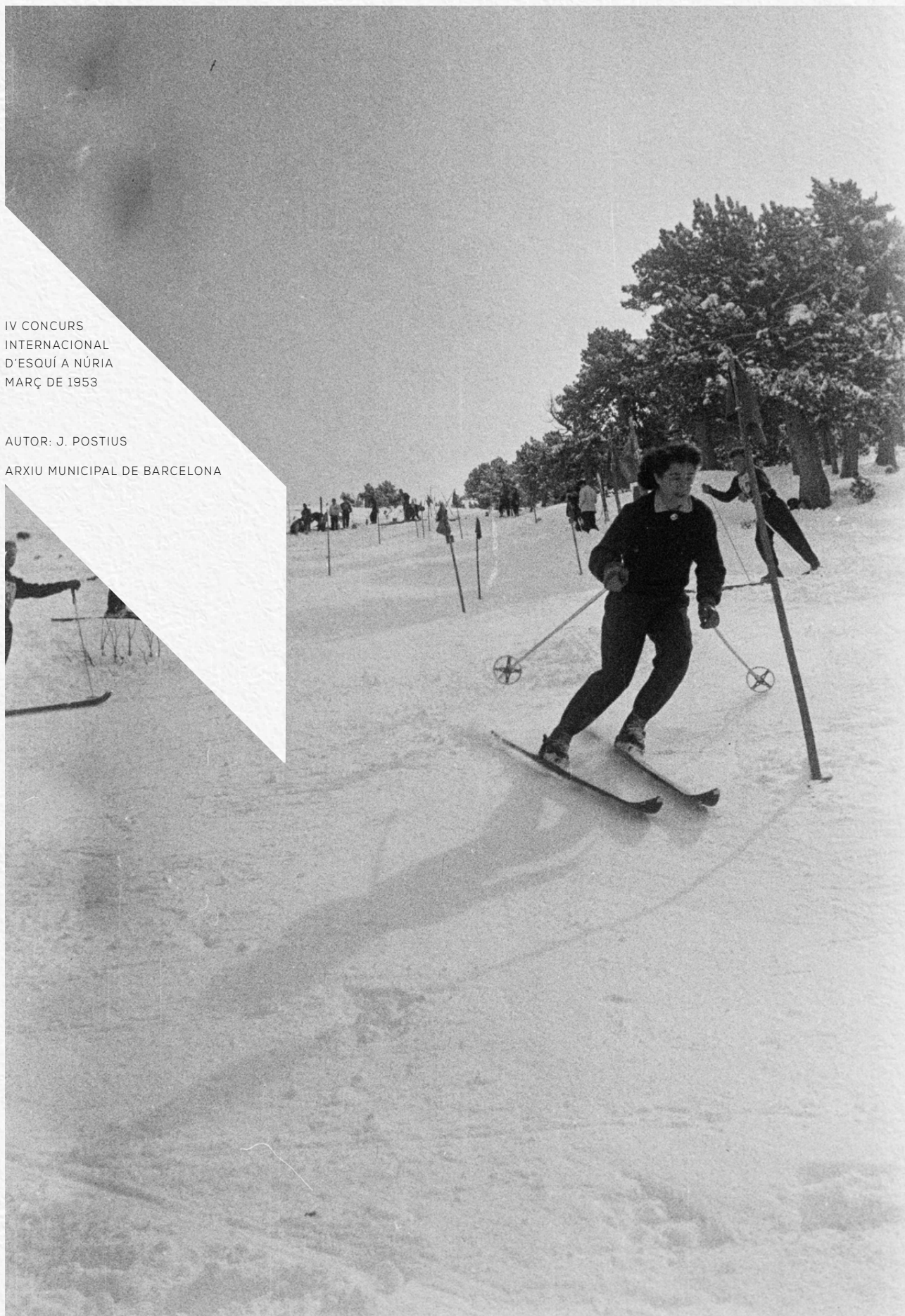
DAVID ESCUDÉ

Regidor d'Esports

Ajuntament de Barcelona

IV CONCURS
INTERNACIONAL
D'ESQUÍ A NÚRIA
MARÇ DE 1953

AUTOR: J. POSTIUS
ARXIU MUNICIPAL DE BARCELONA

ARTICLE DE FONTS

L'origen de la professionalització de l'esport femení. La difícil incorporació de les dones a l'esport

 Dolors Ribalta Alcalde, Universitat Ramón Llull - Blanquerna

La història de l'esport femení ha estat marcada per una cursa continuada per superar els nombrosos obstacles que han dificultat la incorporació de la dona a l'esport i, per descomptat, la seva professionalització: una fita assolida de forma sovint anecdòtica, actualment encara reduïda i només possible per a una autèntica minoria.

Per poder entendre l'origen de la professionalització esportiva femenina a casa nostra, cal fer una breu mirada a la difícil i gradual incorporació de les dones a l'esport modern. **A finals del segle XIX, les disciplines esportives i competicions que se celebraven a Barcelona tenien com a principal finalitat la reunió social i la creació de cercles d'amistats influents.** Eren bàsicament pràctiques masculines i es trobaven vinculades a sectors benestants. La presència femenina era gairebé invisible, es limitava a l'acompanyament del marit, que era el protagonista de l'acció esportiva.

Cap a 1920 trobem les primeres referències de dones esportistes a la capital catalana, en esports com la natació, les regates, el golf, l'hípica, el patinatge, les curses en bicicleta, el tir, les seccions d'esquí i de muntanya de les entitats excursionistes, el tennis (molt vinculat a l'activisme esportiu de dones d'origen anglès i alemany) i l'hoquei, que fou un dels primers esports d'equip amb presència femenina. **Els primers tornejos socials organitzats per a dones tenien un objectiu eminentment benèfic, a favor dels orfes, els hospitals o els asils.** Així, per exemple, les intrèpides futbolistes de l'Spanish Girl's (1914) van destinar els beneficis del seu primer partit a la Federació Femenina contra la Tuberculosi.

GENT HIPÒDROM CAN TUNIS
01/06/11

AUTOR: F. BALLELL

ARXIU MUNICIPAL
DE BARCELONA

La conjuntura republicana propicià que les dones guanyessin terreny en l'esfera pública, practiquessin diferents esports, competissin, superessin marques i obtinguessin mèrits esportius. Malgrat els importants avenços que es van assolir en aquest període, l'arribada de la dictadura franquista va trencar amb el model femení que s'havia forjat durant la Segona República i va reduir la presència de les dones a l'àmbit privat i domèstic. L'educació física i esportiva franquista estava clarament marcada per una diferenciació en funció del sexe i, en el

CAMPIONAT D'ESPANYA DE TENNIS
08/06/35

AUTOR: PÉREZ DE ROZAS

ARXIU MUNICIPAL
DE BARCELONA

cas femení, va recaure en mans de la Sección Femenina de la Falange, una organització que tenia com a objectius l'exaltació nacional (amb pudor i disciplina), la pràctica esportiva (però no la consecució d'esportistes d'elit) i la preparació del cos per a la reproducció i la maternitat.

Cap a la dècada de 1970, la incorporació per part de les dones al món de l'esport era lenta. Segons Núria Puig, només el 10% de la població femenina feia esport.¹

Va ser a partir de 1975, durant la Transició, que la incorporació de la dona a àmbits socials com la política, el treball, l'educació i l'esport va suscitar un debat social sobre el rol de la dona. La Llei 13/1980, de 31 de març, general de la cultura física i de l'esport, va suposar la dotació d'instal·lacions públiques esportives en tot el territori nacional i l'aplicació de programes de foment de l'activitat física va anar incrementant la participació femenina en totes les esferes de l'esport, i especialment en l'esport d'alta competició. En aquest àmbit, les esportistes han brillat en els darrers anys en modalitats diverses (tant individuals com col·lectives), assolint èxits en olimpíades, campionats europeus i mundials. Les dones s'han anat obrint pas de mica en mica.

A partir dels Jocs Olímpics de los Àngeles de 1984 s'observa un increment gradual de la participació femenina espanyola, i els Jocs de Barcelona 1992 van marcar un punt d'inflexió per a l'esport femení, que va triplicar la presència femenina

1 Puig, Núria. «El proceso de incorporación al deporte por parte de la mujer española (1939-1985)». A: *Seminario Mujer y Deporte*. Madrid: Ministerio de Cultura. Instituto de la Mujer, 1987, pp. 83-91.

en aquella edició. La cita va suposar la consolidació de les dones espanyoles en l'olimpisme i l'assoliment de les primeres medalles d'or femenines (judo, hoquei, vela i gimnàstica). Més tard, als Jocs de Londres 2012 i Rio 2016, les esportistes espanyoles van aportar més medalles que els seus companys masculins. **Malgrat aquesta professionalitat constatada, són legalment professionals?**

Les primeres professionals de l'esport

La incorporació de les dones a l'esport també va propiciar la participació d'equips en gires nacionals: a més de tenir totes les despeses pagades per competir, les dones podien cobrar un petit salari.² El fet més anecdòtic i singular es va donar **al voltant dels anys 1920, quan un grup de dones d'origen humil es van professionalitzar com a raquetistes**. Ajudaven a mantenir les seves famílies a partir dels guanys obtinguts amb la pràctica esportiva, que s'incrementaven amb les gratificacions rebudes de les apostes esportives. El sou que obtenien triplicava el d'un obrer. Ompliren els frontons de les principals capitals espanyoles i fins i tot tingueren èxit internacional als Estats Units, Cuba o Mèxic. **Eren figures destacades, tenien una col·lecció de cromos i es relacionaven amb personalitats de l'època**, però eren malvistes per les pròpies famílies i l'entorn proper, que veien amb recel el paper d'una dona, i no d'un home, com a salvaguarda familiar.

Van poder ser independents, disposaven d'ingressos i viatjaven, però a partir de 1940 el règim franquista els va deixar de concedir llicències perquè considerava

PARTIT FEMENÍ ENTRE BCN F.C. I LAIETÀ F.C.
21/10/34
AUTOR: PÉREZ DE ROZAS

ARXIU MUNICIPAL DE BARCELONA

MESA NEGOCIADORA PER A LA SIGNATURA
DEL PRIMER CONVENI COLECTIU

«que la pràctica deportiva con carácter profesional era impropia de la condición femenina».³ La disciplina va anar perdent popularitat, fins que el 1980 el frontó de Madrid (la catedral de l'especialitat) fou l'últim en desaparèixer.

Des d'aquestes primeres experiències, la professionalització femenina en l'esport ha estat un camí no exempt de dificultats.

Condicionants, reclamacions, lluites i reptes per a la professionalització

Actualment es fa molt complicat viure de l'esport competitiu com a dona (Alfaro *et al.*, 2012; Leruïte *et al.*, 2015; Puig & Soler, 2004; Robles & Escobar, 2007). Només algunes estrelles mundials i esportistes nacionals destacades han tingut o tenen els mitjans econòmics suficients per poder centrar-se en la seva carrera esportiva. La manca de perspectiva de l'esport femení ha estat un fort condicionant que ha propiciat que les esportistes tinguin un nivell d'estudis més alt que els nois. Sovint ha estat així perquè sabien que s'haurien de guanyar la vida lluny dels terrenys de joc. En aquest sentit, una de les principals causes de l'abandonament esportiu ha estat l'obtenció d'una millor perspectiva laboral.

Tradicionalment, l'esport femení s'ha anat obrint camí gràcies al talent de les seves protagonistes, però **les esportistes espanyoles del segle XXI segueixen enfrontant-se als mateixos**

2 García, Jorge. «El origen del deporte femenino en España». Barcelona: Fullcolor Printcolor, 2015, p. 248.

3 Ibid., p. 243.

PRIMER PARTIT FEMENÍ
INTERNACIONAL D'HOQUEI AL
POLO JOCKEY CLUB
06/01/32

AUTOR: SEGARRA
I TORRENTS

ARXIU MUNICIPAL
DE BARCELONA

problemes que fa dècades i reivindicant millores i el suport tant institucional com social. L'origen del problema rau en la Llei de l'esport de 1990, una llei obsoleta, amb gairebé 30 anys d'antiguitat, que no preveu la igualtat i que històricament no ha reconegut les dones com a professionals de l'esport. Moltes d'elles han practicat esport d'alt nivell en condicions amateurs o precàries, han pagat per competir, no han cotitzat mai a la seguretat social i han estat desprotegides davant de qualsevol eventualitat.

És natural, doncs, que es reclami l'existència de lligues femenines professionals i la creació de convenis col·lectius. En aquest sentit, **la falta d'oportunitats al nostre país ha fet que moltes esportistes hagin hagut d'emigrar per poder competir professionalment.** Ho podem exemplificar amb el seguit de jugadores nacionals que han creuat l'Atlàntic per jugar la lliga professional de bàsquet nord-americana (WNBA) des que Amaya Valdemoro i Betty Cebrián iniciessin aquest camí el 1998.

Pel que fa als convenis col·lectius, van ser necessàries unes llargues negociacions i una jornada de vaga per part de les futbolistes espanyoles fins que es va aconseguir la signatura de l'acord el passat 19 de febrer. Aquest pot ser un bon

precedent per a la resta d'esports femenins. Tot i això, cal destacar que la remuneració de 12.000 euros l'any que han signat les jugadores és una quantitat molt inferior als 180.000 euros que perceben els jugadors menys ben pagats de segona divisió pel fet de practicar el mateix esport.

Un altre aspecte que cal considerar és el reconeixement del dret laboral. **Moltes esportistes són considerades autònomes en lloc d'assalariades, no disposen de contractes amb les seves federacions, ni tampoc obtenen retribucions per la seva activitat.** Tenen salaris menors que els homes que practiquen la seva mateixa modalitat esportiva, a excepció de les tennistes, que practiquen un dels pocs esports que han intentat equiparar la bretxa salarial entre dones i homes. La majoria s'han de mantenir gràcies a les beques i els patrocinis. Els casos més flagrants són els de les gimnastes de rítmica o de les nedadores de sincronitzada, que han de participar en llargues concentracions incompatibles amb qualsevol altra activitat laboral.

Se segueix lluitant contra la discriminació, els abusos i les penaltzacions. Ben coneguda és la denúncia presentada per la selecció femenina de futbol dels Estats Units uns mesos abans del Mundial de França (2019) contra la seva

federació. Les jugadores denunciaven la discriminació de gènere en relació amb les condicions de treball i el conflicte salarial (juguen més partits que els seus col·legues masculins, obtenen més èxits i reben una remuneració menor).

Un altre aspecte en el qual cal incidir fa referència als premis. Hi ha una llarga llista d'exemples a tot el territori nacional en què les jugadores reben quantitats inferiors a les de la categoria masculina en una mateixa competició, tot i l'article 29 de la Llei orgànica 3/2007, de 22 de març, que diu: «Tots els programes públics de desenvolupament de l'esport han d'incorporar la consideració efectiva del principi d'igualtat real i efectiva entre dones i homes en el seu disseny i execució.» Malgrat aquestes deficiències, la pressió social i mediàtica ha aconseguit corregir-ne alguns.

Les esportistes també s'han trobat deseparades davant de lesions i penalitzades en cas d'embaràs. Ens pot servir d'exemple el cas de la ciclista Leire Olaberria, bronze als Jocs Olímpics de Pequín (2008), que fou mare a finals del 2016 i va denunciar la Reial Federació Espanyola de Ciclisme per tracte discriminatori.

La presència en els mitjans de comunicació (repercussió i visibilització) i els patrocinis són punts vitals per revolucionar l'esport femení. L'altaveu mediàtic és fonamental i està molt lluny de la quota del 50%, tal com indica la professora Sainz de Baranda, que fa més d'una dècada que duu a terme anàlisis i publica informes acadèmics sobre la situació de les esportistes en els mitjans.

Finalment, la nova llei de l'esport hauria d'abordar l'esport sense adjectius i compensar les desigualtats existents que han viscut les dones tant en la pràctica esportiva com en la representació en els òrgans de decisió i en els diferents estaments esportius. Fins que això no sigui possible, s'ha de treballar per la igualtat i la no discriminació en l'esport. A més, cal seguir fomentant les polítiques esportives amb perspectiva de gènere des de les institucions i federacions, i erradicar la violència masclista, les desigualtats i el llenguatge sexista.

Referències bibliogràfiques

ALFARO, Élida, BENGOCHEA, Mercedes & VÁZQUEZ, Benilde. *Hablamos de deporte: en femenino y en masculino*. Madrid: Instituto de la Mujer (Ministerio de Sanidad, Política Social e Igualdad), 2010.

GARCÍA, Jorge. *El origen del deporte femenino en España*. Barcelona: Fullcolor Printcolor, 2015.

LERUITE, María Teresa; MARTOS, Pilar; ZABALA, Mikel. «Análisis del deporte femenino español de competición desde la perspectiva de protagonistas clave», *Retos: nuevas tendencias en educación física, deporte y recreación*, 2015, 28, 3-8.

ORTS, Francisco; MESTRE, Juan Antonio; HONTANGAS, Julián. *Género y deporte. El camino hacia la igualdad*. Madrid: Editorial Reus, 2018.

PUIG, Núria & SOLER, Susanna. «Mujer y deporte en España: Estado de la cuestión y propuesta interpretativa», *Apunts: Educació Física i Esports*, 2004, 76, 71-78.

PUIG, Núria. «El proceso de incorporación al deporte por parte de la mujer española (1939-1985)». A: *Seminario Mujer y Deporte*. Madrid: Ministerio de Cultura. Instituto de la Mujer, 1987, 83-91.

PUJADAS, Xavier (coord.): *Atletas y ciudadanos. Historia social del deporte en España, 1870-2010*. Madrid, Alianza Editorial, 2011.

SAINZ DE BARANDA, Clara. *Mujeres y deporte en los medios de comunicación: estudio de la prensa deportiva española (1979-2010)*. Tesis doctoral. Madrid: Universidad Carlos III, 2013.

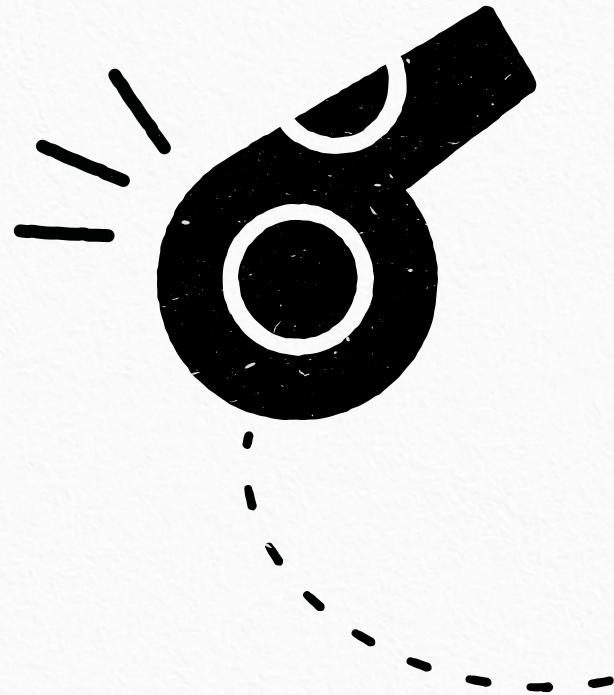
MARIA ÀNGELA VA POSAR FITA A UN MÓN TANT MASCULINITZAT COM LA PETANCA

PREMIS DONA I ESPORT 2019

M. Àngela Escudero i Álvarez

Premi Mireia Tapiador 2019

"Vaig ser una privilegiada, perquè en aquells temps, en què les filles s'havien de quedar a casa amb la mare fent feines domèstiques i no podien fer res que es considerés d'homes perquè estava malvist per la societat, anava al futbol i a tot arreu amb el meu pare."

Va néixer a la ciutat d'Ourense l'1 de setembre de l'any 1944 i el 2 d'agost del 1964 va arribar a Barcelona, on descobrí la seva passió per la petanca. Com a aficionada, amb els amics i veïns del barri, va guanyar la primera Lliga de l'Amistat Ciutat de l'Hospitalet i va participar en el torneig La Bola d'Or, on conegué grans jugadors de l'època.

Juntament amb les noves companyes, es va federar amb el C. P. Sant Josep Carrilet, amb el qual va guanyar diversos torneigs interclubs, la lliga de la Motul i fins i tot l'ascens a la 2a divisió femenina de la FCP.

L'interès per la petanca la va portar a voler ser àrbitra. El seu primer intent va rebre una resposta negativa, amb una justificació que emmascarava la realitat: una dona no podia ser àrbitra. M. Àngela Escudero, en lloc de desistir, va seguir insistint, fins al punt que cada dilluns, durant un any i mig, es presentava a la Federació per demanar l'acceptació de la seva sol·licitud. L'any 1987 van accedir a fer-li l'examen i es convertí així en la primera dona àrbitra de la FCP.

El 1991 va ser designada per arbitrar el Campionat de Catalunya celebrat a Pineda de Mar i, el 1992, la FCP la presentà a la convocatòria de la Federació Espanyola per a l'examen d'àrbitra nacional. Va ser així que es convertí en la primera dona àrbitra nacional.

En ocasió de Barcelona'92, amb els Specials Olympics, l'Àngela es va assabentar que tots els esports tenien àrbitres menys la petanca, i decidí oferir-se voluntària. Va ser la primera vegada que les persones d'aquest col·lectiu vam tenir àrbitres oficials en petanca. Des de llavors no ha deixat de ser voluntària.

El 1993 va ser nomenada presidenta dels àrbitres de Catalunya. Durant 17 anys va pertànyer al Comitè de la FEP, del qual també va ser assembleista per l'estament d'àrbitres. La Federació Espanyola la designà com a àrbitra responsable en totes les modalitats dels campionats d'Espanya, del trofeu Canal Plus, etc. Aquí va complir un segon somni: convertir-se en àrbitre internacional.

Tot i que ha rebut paraules ofensives, no ha deixat mai de banda la seva passió. És, per tant, una col·legiada molt valorada i estimada per federacions, clubs i jugadors.

LA LUCÍA VA SIGNAR UN 2018 BRILLANT COM A MEMBRE DEL REAL CLUB DE POLO

Lucía Sainz Pelegrí

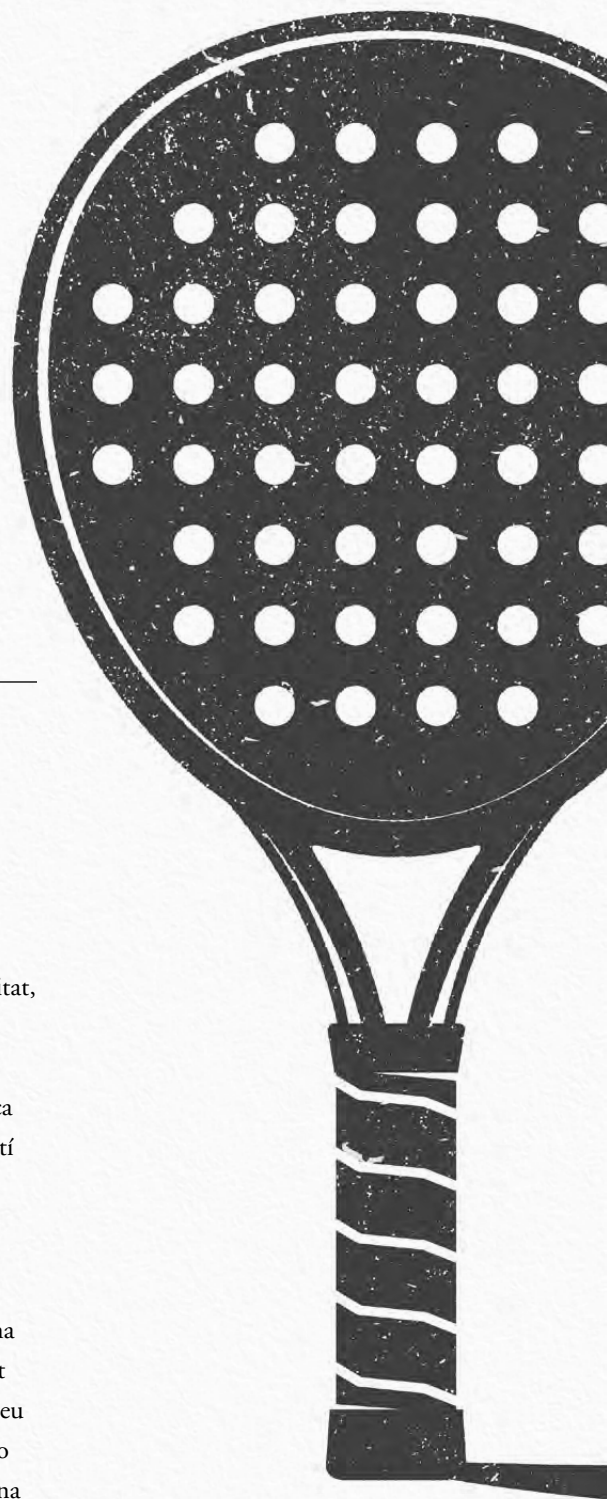
Premi Dona i Esport 2019 a la Dona Esportista

El jurat la va escollir millor esportista del 2018 per haver acabat el circuit professional World Padel Tour com a número 2 del rànquing mundial.

De ben petita ja va demostrar que tenia fusta d'esportista i li agradaven tots els esports, tot i que, de mica en mica, el tennis es va convertir en la seva prioritat. I va ser en aquesta modalitat, fruit de la seva disciplina i del seu sacrifici, que va començar a destacar. Anys més tard va aconseguir una beca d'esports que li va permetre estudiar la carrera de màrqueting i millorar el seu tennis a Fresno, Califòrnia.

Amb el temps, va canviar de modalitat, primer al tennis dobles i després al pàdel. Arran d'aquest canvi, va començar a treballar per a una marca relacionada amb l'esport i es convertí en membre de l'equip de pàdel del Real Club de Polo.

Aleshores va decidir dedicar-se professionalment a aquesta disciplina esportiva, amb la qual ha aconseguit un palmarès indiscutible gràcies al seu esforç i esperit de superació: número dos del rànquing mundial i campiona del món de seleccions també el 2018, entre molts altres mèrits.

DES DELS SEUS INICIS, MIREIA VICENTE HA LLUITAT PER LA VISIBILITZACIÓ DE LA DONA EN L'ESPORT I EL PERIODISME ESPORTIU

Mireia Vicente Díaz

Premi Dona i Esport 2019 al Mitjà de Comunicació

Una periodista de pedra picada

"Quan jo vaig començar en el món de periodisme, a finals dels anys setanta, la presència de dones era residual. Ho era en el periodisme general i encara de manera més acusada en l'esportiu".

El primer dia que vaig entrar en una redacció, en el recordat i ja desaparegut diari *Dicen...*, a banda d'un núvol de fum de tabac que es mantenia durant tot el dia, podies observar la presència d'una sola dona... era la secretària de redacció.

Quaranta anys més tard, les coses han canviat molt, afortunadament. I afortunadament la Mireia i jo treballem en una televisió pública.

La presència de les dones ha anat en augment i anem camí de consolidar una natural, i òbvia, igualtat.

Fa molts anys que la Mireia i jo —comenta Jordi Robirosa, company seu a Televisió de Catalunya— treballem plegats: hem cobert esdeveniments plegats i hem viscut frec a frec el dia a dia de la redacció. I d'ella puc dir que posseeix **dues coses que en el món del periodisme són fonamentals: criteri i talent.**

PREMIS DONA I ESPORT 2019

Club de Bàsquet Santa Rosa de Lima-Horta

Premi Dona i Esport 2019 al Club Esportiu

Un club esportiu al pòdium de
l'apoderament de la dona a l'esport

L'entitat ha estat reconeguda per l'Ajuntament de Barcelona amb el Premi Dona i Esport, guardó que destaca el treball de molts anys per la igualtat en l'esport d'un club que es va fundar exclusivament com a femení.

El Lima-Horta Bàsquet és un club de bàsquet que destaca pel fet de comptar amb 176 llicències femenines i més de 30 anys d'antiguitat. Ressalta per la seva presència femenina en totes les seves categories, en les posicions de coordinació i a l'equip tècnic. El Club de Bàsquet Santa Rosa de Lima-Horta actualment és l'únic club de bàsquet de la ciutat de Barcelona amb un equip sènior que juga a nivell estatal.

Durant tots aquests anys, el club s'ha vinculat a un projecte social i educatiu. Així, **no s'ha limitat solament a exercir una activitat esportiva de competició d'alt nivell, sinó que ha estat l'eix vertebrador de diverses entitats esportives i escolars del barri, del districte i de la ciutat de Barcelona,**

i ho ha fet introduint nens, nenes i joves en la pràctica del basquetbol. Des de fa més de 20 anys, l'entitat ha teixit una xarxa de col·laboració amb alguns centres educatius del districte d'Horta-Guinardó per a la dinamització de l'esport fora de l'horari escolar.

L'apoderament de la dona s'ha produït en diferents àmbits i el Lima-Horta, aportant a aquesta causa, ajuda la societat guiant-la pel camí de la modernització i la igualtat en l'esport. En definitiva, aquest club ha de seguir apostant per la mateixa línia de treball que ha portat a terme fins ara i **continuar impulsant el bàsquet femení amb igualtat de oportunitats.**

MARIA TEIXIDOR VA CONVERTIR EL BARÇA EN REFERENT ABSOLUT DEL FUTBOL FEMENÍ A ESPANYA. ASSOLINT TOTS ELS TÍTOLS.

L'ENTREVISTA*

Maria Teixidor,
exmembre de la junta directiva
del FC Barcelona

Hem de fer que el Barça pensi, també, en femení

 Marta Carreras, periodista de Catalunya Ràdio i TV3

Maria teixidor va ser la màxima responsable del futbol femení del FC Barcelona: secretària de la Junta Directiva i presidenta de la Comissió de Control i Transparència del Club. A més, és presidenta del Grup Edelmira Calvetó, que té com a objectiu recuperar el llegat de les dones de la història del Barça i impulsar el protagonisme de les dones al club. Totes aquestes tasques les compagina amb la seva feina com a advocada especialitzada en propietat intel·lectual i *compliance* i com a emprenedora de *start-ups* vinculades a la *legaltech*.

***En tens prou, amb les 24 hores que dura un dia?**

Dormo poc. A més, sóc mare i tinc dues filles que requereixen temps. Aquest cap de setmana me l'he passat estudiant *Les metamorfosis* d'Ovidi.

Que intens, tot plegat. Com s'aguanta?

És veritat que les setmanes no tenen començament ni final i que aquella sensació de tranquil·litat quan arriba el cap de setmana no existeix. La clau és que tot el que faig m'apassiona!

*

Aquesta entrevista es va fer
el 2 de març de 2020
i reflecteix la situació d'aquella data.
Maria Teixidor va dimitir
com a membre de la Junta del Barça
el següent 9 d'abril.

Aquesta passió et podria portar a ser la primera presidenta de la història del Barça? T'hi veuries?

En un pla teòric, sí que m'hi veuria, perquè res se'ns pot negar i les dones en tenim la capacitat. Crec que a qualsevol sòcia o soci del Barça que estimi el Club i tingui vocació de servei li faria il·lusió. Però soc conscient de l'exigència del càrrec en un club com el nostre, així que ara mateix no ho veig. Si passarà en el futur, no ho sé: la vida és molt llarga i és qüestió de moments vitals, de poder dedicar hores de qualitat a aquesta tasca.

Quan ocupes càrrecs de responsabilitat, es pot dirigir d'una manera femenina o s'acaben reproduint rols de poder masculinitzats?

És veritat que culturalment aprenem i reproduïm rols. Però per a mi és una responsabilitat, quan arribes a un càrrec on pots incidir d'alguna manera, saber funcionar de forma diferent. A vegades és difícil lluitar contra les inèrcies, però hem de recordar que hi arribem per talent i perquè tenim una mirada diferent sobre les coses i ens hem d'exigir no perdre-la.

Com és aquesta mirada?

Per la nostra experiència i el nostre rol, les dones tenim la capacitat de fer que la presa de decisions sigui més empàtica, més reflexionada, més consensuada...

Durant un temps vas ser l'única dona a la Junta Directiva, ara en sou dos. Dos dels vint membres que la formen.

La Marta Plana i jo. També hi és la Teresa Basilio, delegada de Cultura de la Junta. Som conscients, nosaltres i la resta de companys, que hem de ser més. Hem de fer que el Barça pensi, també, en femení, i per fer-ho les dones hem de ser-hi, en tots els estaments.

Si ja costa que la societat pensi en femení, en l'àmbit del futbol, encara més?

És cert que històricament el futbol ha estat un espai per a homes, però és que moltíssims àmbits de la societat també ho són. Sempre he cregut que l'esport i el futbol són un marc idoni per fomentar la igualtat. Tenen un poder de transmissió de missatges molt poderós que hem d'aprofitar.

I a la pràctica com es fa?

Doncs, per exemple, apostant fermament per l'equip femení de futbol. Creure en el projecte, ajudar que creixi i que es consolidi. I així, donar visibilitat al talent femení i intentar que ocupi un espai més rellevant.

Parlem d'aquest projecte que ha crescut tant els últims anys. Parlem de l'equip femení de futbol, i no de l'equip de futbol femení?

Em sembla bé! El futbol no té gènere. De fet, nosaltres ara fa un any ja vam llançar una campanya el Dia de la Dona on dèiem: «El futbol no és per a nens, el futbol no és per a nenes, el futbol és per a futbolistes.»

I quan a les «nenes» se les ha tractat com a futbolistes...

Han superat les nostres expectatives! L'evolució que hem vist en les nostres jugadores des que el 2015 vam professionalitzar l'equip és impressionant. És la comprovació que, abocant recursos, el talent floreix i els resultats arriben més de pressa del que esperàvem. L'any passat vam arribar a la final de la Lliga de Campiones!

I de forma totalment inesperada!

Absolutament. El nostre objectiu era anar consolidant-nos i anar guanyant lligues. Ha estat una fita molt positiva, perquè hem trencat una primera barrera, hem descobert que això ja no és un fruit prohibit.

Al davant us vau trobar un rival potentíssim...

Un Olympique de Lió que ha fet una gran feina i que ens serveix de mirall en moltes coses, però amb qui divergim en alguns punts. La seva opció ha estat la de fitxar talent extern, és gairebé una selecció mundial de futbolistes! Aquesta és una via per fer-te gran, perquè encara no hi ha limitacions. Nosaltres també podríem jugar aquesta carta, però el nostre projecte va molt vinculat al futbol formatiu, a crear talent.

I és sostenible econòmicament, el projecte?

Sí, totalment. En el moment en què ens vam professionalitzar, ens vam posar a buscar patrocinadors i ràpidament vam veure que el moment era bo. Les empreses també volen vincular-se a aquest despertar col·lectiu que hi ha a la societat en la cerca de la igualtat.

Quins són els propers passos per fer-se més gran?

Les dificultats més grans a superar, arribats on som ara, les trobem en el context. Per créixer més, l'entorn ens ha d'acompanyar. Ha de ser un creixement col·lectiu.

I això vol dir?

Que la resta d'equips que competeixen s'han de poder professionalitzar. Guanyar partits per golejada acaba denotant una diferència massa gran de nivell. Ens fa menys atractives tant per al públic com per als patrocinadors.

I és una lliga molt extensa...

Sí, hi competeixen 16 equips. Això representa una càrrega molt gran de partits. La majoria de lligues europees són més curtes. A més, s'ha de treballar perquè els equips no tinguin tanta diferència en l'estructura, en les condicions laborals de les jugadores, en la preparació dels partits, en els entrenaments, en les instal·lacions on es juga...

El conveni col·lectiu pel qual lluiten les futbolistes ajudaria?

El conveni col·lectiu és per celebrar, perquè aporta dignitat a la professió de futbolista. A més, hem de ser conscients de la necessitat d'abocar recursos per ajudar a complir-lo. Quants recursos públics es van invertir en els clubs i equips masculins de futbol fins que han arribat on són ara? S'han de crear estructures i donar ajuts perquè els clubs puguin anar treballant i creixent.

"EL FUTBOL ÉS UN MARC IDONI PER FOMENTAR LA IGUALTAT"

Per créixer, seria una bona idea obrir el Camp Nou com s'ha fet en altres grans estadis?

Celebrem totes les obertures d'estadis, perquè al final et donen portades i visibilitat arreu del món. Però és important fer-ho quan toqui, quan sigui bo en tots els àmbits. En l'àmbit social però també en l'esportiu. Obrir el Camp Nou seria una pressió afegida per a l'equip en segons quin moment del calendari esportiu. Seria arriscat per a les jugadores entrar en un entorn nou en plena competició. Potser el millor és fer-ho en un partit amistós primer.

S'ha de saber gestionar aquest boom que hi ha hagut en els equips femenins de futbol per saber-lo aprofitar i que no quedi en una etapa puntual?

Totalment, en alguns casos s'ha aplicat una política de focs d'encenalls. Per això, des del Barça sempre hem volgut fer una aposta sòlida. Per a nosaltres, l'obertura de l'estadi Johan Cruyff ha suposat un canvi molt important. Abans jugàvem a la Ciutat Esportiva o al Miniestadi. Algun dia que jugàvem al Mini, que tenia 15.000 localitats, vam arribar gairebé a omplir-lo. Això feia pujar la nostra mitjana anual a 1.200 espectadors, però la realitat de molts caps de setmana no era aquesta. En molts partits, a la Ciutat Esportiva, érem 300.

I des que jugueu al Johan Cruyff?

La mitjana d'assistència és de 3.000 espectadors. I estem decidits a focalitzar-nos en aquests aficionats. En els que volen venir cada cap de setmana perquè segueixen l'equip, els que coneixen les nostres jugadores, fins i tot les rivals. El creixement natural és sempre el millor.

I que tot el Club vagi creixent en femení...

Totalment. Un detall, al Johan Cruyff tenim 3 vestidors: un per a l'equip visitant, un per al filial i un d'específic per al femení. És important fer sentir a les jugadores que aquest estadi ha estat construït i pensat per a elles. És important per a totes les dones del Barça sentir que el Club també està fet per a nosaltres. Dins el vestidor, hi tenim escrita una frase que ens inspira abans de sortir al camp: «Totes unides fem força.»

Recomanacions legislatives per a l'aplicació de les polítiques de gènere en els clubs esportius.

 Cati Lecumberri Gómez Professora de Legislació i Organització de l'Esport Institut Nacional d'Educació Física de Catalunya (INEFC). Universitat de Barcelona (UB).

Per entendre i a aplicar la legislació amb perspectiva de gènere (PG) en els clubs esportius ens hem de situar en dues premisses prèvies: Primera: diversos estudis (Moragas, 2014; Serra, 2016; Ferro, 2020) han demostrat que la situació de la dona en el món de l'esport va millorant poc a poc, tot i que, tal i com demostren les dades, encara hi ha molta feina a fer en la majoria d'àmbits del món esportiu: la realitat desigual no la resoldrem només des de l'àmbit social o des de polítiques específiques puntuals, sinó que només es resoldrà si es compleixen les tres condicions exposades en la figura 1:

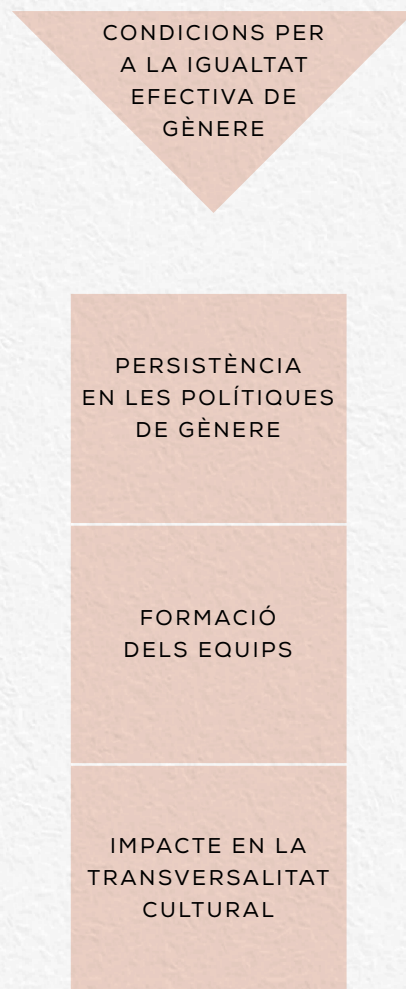
- La persistència en el temps del desenvolupament de les polítiques de gènere i la seva concreció pràctica.
- La incorporació de la PG de forma transversal a tots els elements culturals, com per exemple: en els referents

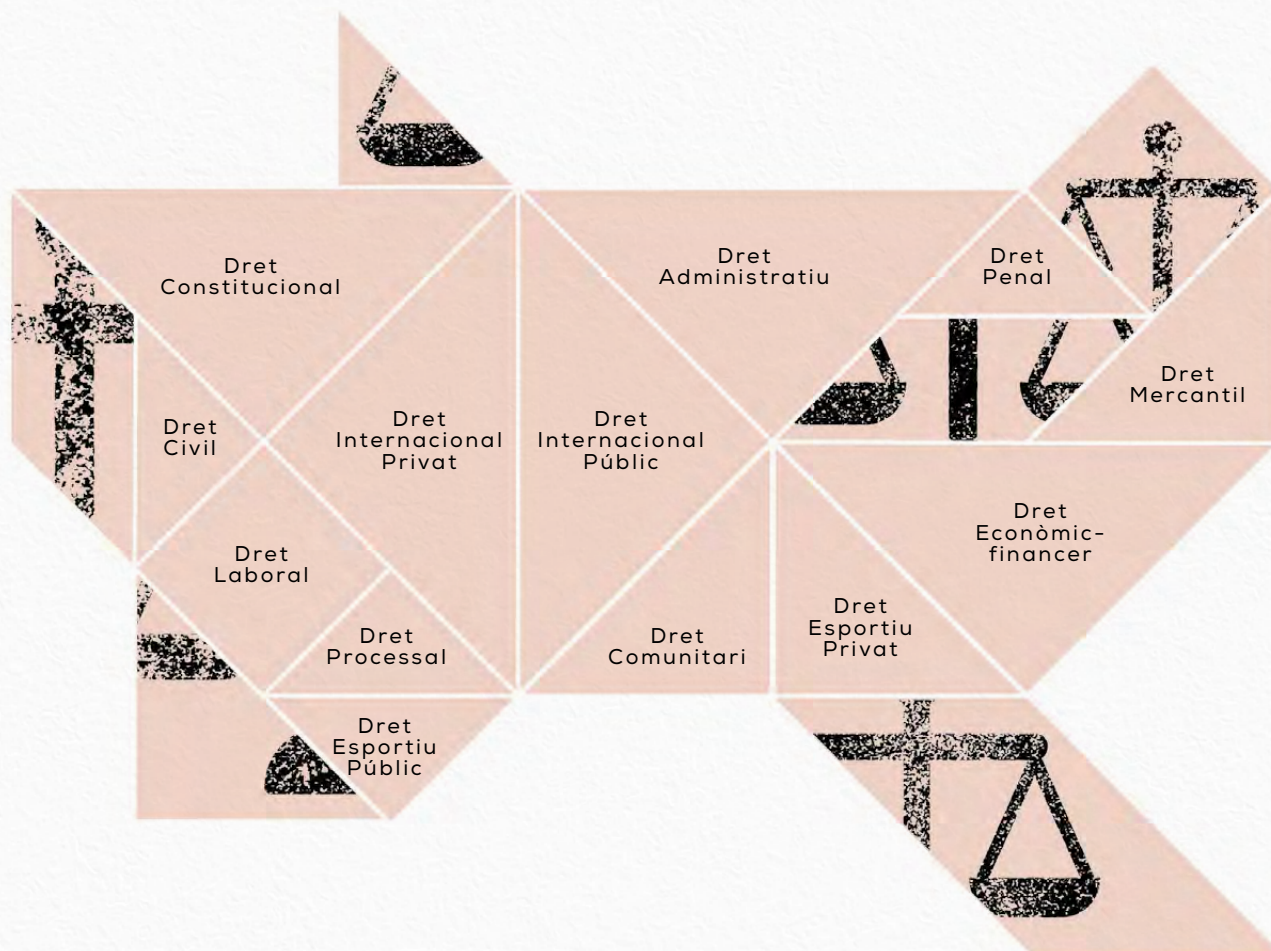
mediàtics dels mitjans digitals, en l'esport, en la publicitat, en la distribució de les tasques domèstiques, etc.

- La formació i capacitació dels equips de treball i dels equips polítics.

Per tant, i per aconseguir una societat més democràtica i igualitària en matèria de drets humans i de no discriminació de gènere, a l'esport també cal interpel·lar-lo i demanar-li que faci la seva contribució, en la mesura del que pugui, com a àmbit cultural i social construït.

Per a aquesta comesa, la legislació dona els límits i les normes que cal seguir, i salvant la distància que implica el llenguatge jurídic (López, 2011), es poden reformular moltes de les inèrcies sexistes que fem en l'àmbit de l'esport.

Segona: per poder fer una proposta de com aplicar la legislació vigent a les dinàmiques i activitats dels clubs esportius cal saber que l'esport, com a àmbit social, s'alimenta d'un conjunt de normatives que tant poden ser públiques (Constitució Espanyola i Estatut d'Autonomia) com privades (Carta Olímpica), i a la vegada tant poden ser normatives internacionals com nacionals (García Ferrando, Puig, Lagardera, Llopis, Vilanova, 2017).

És a dir, que les normes sobre les que es regula legislativament l'esport són molt variades (vegeu figura 2). Si es vol aplicar la legislació vigent en matèria de drets de les dones a les entitats i clubs esportius, haurem de considerar el conjunt de normes que estan publicades i en vigència a data d'avui. En aquest informe s'han tingut en consideració diferents documents normatius (alguns amb rang de llei,

altres no), que recullen aquest ampli espectre normatiu i que passa, per tant, per documents de legislació pública, documents de legislació privada, i també documents de legislació nacional i finalment, internacional. Vegem-ho per l'ordre cronològic d'aparició de la normativa:

- Convenció sobre l'eliminació de totes les formes de discriminació contra la dona (CEDAW)
- Ley 10/1990, de 15 de octubre, del Deporte.
- Decret Legislatiu 1/2000, de 31 de juliol, del text únic de la Llei de l'esport.
- Orden PRE/525/2005, de 7 de marzo, por la que se da publicidad al acuerdo de Consejo de Ministros por el que se adoptan medidas para favorecer la igualdad entre mujeres y hombres.

- Carta Europea para la igualdad entre mujeres y hombres en la vida local, 2006.
- Ley Orgánica 3/2007, de 22 de marzo, para la igualdad efectiva de mujeres y hombres.
- Decret 58/2010, de 4 de maig, de les entitats esportives de Catalunya
- Decret 55/2012, de 29 de maig, pel qual es modifica el Decret 58/2010, de 4 de maig, de les entitats esportives de Catalunya
- Llei 11/2014, per garantir els drets de lesbianes, gais, bisexuals, transgènere i intersexuals i per erradicar l'homofòbia, la bifòbia i la transfòbia.
- Llei 17/2015, del 21 de juliol, d'igualtat efectiva de dones i homes.

Breu anàlisi legislativa

En aquest informe, i les recomanacions que s'hi donaran en matèria d'aplicació de la perspectiva de gènere, farem servir l'anàlisi doctrinal, és a dir, què han recomanat les persones expertes en la matèria esportiva i la perspectiva de gènere. La situació legislativa de la dona en l'actualitat encara té dues característiques discriminatòries de primer ordre:

- La Ley del Deporte 1990 no considera que hi hagi una lliga professional femenina. A Espanya només estan reconegudes legalment dues lligues professionals: el futbol masculí de primera i segona divisió A (LFP), i el bàsquet de categoria ACB. Tot i estar en el mateix àmbit laboral, només es reconeix la professionalitat en l'entorn masculí. Aquest fet porta com a conseqüència, per exemple, que en el marc d'aquesta llei les esportistes no tinguin dret a un conveni col·lectiu com sí tenen els seus col·legues homes.

- Les dones esportistes no estan subjectes a contractes laborals, sinó que són contractes de voluntaris amb compensació de despeses, falses autònomes, i per tant, no tenen seguretat social per part de l'empresa que les contracta. Com a conseqüència, no poden gaudir dels permisos de maternitat o baixa per lesió o malaltia, que sí es contemplen en els contractes laborals.

En qualsevol dels casos sí que hi ha una cobertura legal que permet contractar-les. És el RD 1006/85, de 26 de junio, per el que se regula la relació laboral especial de los deportistas profesionales pel qual sí que permet contractar a les dones com a esportistes professionals.

La clau està, clarament, en modificar la llei i que hi hagi una reforma legislativa en profunditat, on les esportistes siguin considerades ciutadanes a dreta llei i amb tots els drets intactes.

OLIMPIADA BARCELONA'92
JUDO FEMENI
FUNDACIÓ
BARCELONA
OLÍMPICA

10 propostes per treballar en l'aplicació de la legislació vigent amb perspectiva de gènere

1. Què diu la llei sobre "La diagnosi de l'impacte de gènere i els seus informes"?

Art.43.3., Constitució Espanyola: Els poders públics fomentaran l'educació sanitària, l'educació física i l'esport. Així mateix, han de facilitar l'adequada utilització de l'oci.

Art.1.1.1., Carta Europea, 2006: el dret a la igualtat és una condició prèvia fonamental de la democràcia i que la societat democràtica no es pot permetre ignorar la capacitat, els coneixements, l'experiència i la creativitat de les dones. A aquests efectes, ha d'assegurar, sobre la base de la igualtat, la inclusió, la representació i

la participació de les dones procedents d'altres llocs i pertanyents a grups d'edat diferents, en tota l'esfera de la presa de decisions polítiques i públiques.

Art.9.1., Carta Europea, 2006: s'encarregarà d'efectuar, en l'àmbit de les seves competències, una anàlisi de gènere com queda definit en aquest article.

Art.19 Ley Org. 3/2007: Informes d'impacte de gènere. Els projectes de disposicions de caràcter general i els plans d'especial rellevància econòmica, social, cultural i artística que se sotmeten a l'aprovació de Consell de Ministres han d'incorporar un informe sobre el seu impacte per raó de gènere.

Què podem fer a la nostra entitat:

a.- Fer una diagnosi de quina és la situació de la dona en la nostra entitat: diagnosticar barreres, dificultats, percentatges de participació, visibilitat de la dona, accions específiques de gènere. Aquesta diagnosi hauria d'acabar amb un Informe d'impacte de Gènere (CEDAW, 1981; Art.9.1., Carta Europea, 2006). Aquest Informe serà el punt de partida de la definició de les estratègies i accions positives a implementar, perquè se sabrà quina realitat i quines necessites té l'entitat en

relació als gèneres.

b.- Redactar un Document de compromís i elevar-lo al Reglament de Règim Intern o al Codi Ètic. Aquest document pot ser signat per totes les persones que formin part del club o l'associació esportiva com a punt de partida cap al compromís i la responsabilitat envers l'equitat de gèneres.

c.- Tant la redacció de l'Informe d'impacte de gènere com el Document de compromís han de ser redactats per equips paritaris i formats en PG, i es pot fer amb coordinació i l'assessorament d'altres associacions especialitzades en la defensa dels drets de les dones (Art.4., Llei 17/2015).

2. Què diu la llei sobre "Les actuacions d'acció positiva i discriminació positiva"?

Art.11.1., Llei 17/2015: Accions positives. Per tal de fer efectiu el dret constitucional de la igualtat, els poders públics han d'adoptar mesures específiques en favor de les dones per corregir situacions patents de desigualtat de fet respecte dels homes. Aquestes mesures, que s'han d'aplicar mentre subsisteixin aquestes situacions, han de ser raonables i proporcionades en relació amb l'objectiu perseguit en cada cas.

Art.3.f., DL 1/2000: promoure les condicions que afavoreixin la igualtat de la dona en l'esport i la seva incorporació a la pràctica esportiva a tots els nivells

Art.2.h., Llei 17/2015: treballar en la representació equilibrada és la situació que garanteix la presència de les dones en una proporció adequada en cada circumstància.

Què podem fer a la nostra entitat:

Hem de treballar per una igualtat efectiva i substantiva (CEDAW, 1981), i això passa per generar mesures específiques de discriminació positiva:

a.-Revisar quines son les circumstàncies per les quals tenim poques dones a la nostra entitat esportiva (horaris, responsabilitats familiars, sostre de vidre...) Es pot buscar la complicitat de l'Ajuntament o la regidoria d'esports del municipi per esbrinar aquestes circumstàncies. Aleshores promoure les condicions que fins al moment no es donen (espais, horaris, instal·lacions, interessos...).

b.-Revisar sota la mirada de la PG la documentació generada fins al moment (estatuts de l'entitat, normativa organitzativa, comunicacions, documentació, circulars) i incorporar elements d'equitat de gènere.

3. Què diu la Llei sobre la categoria "Dotació pressupostària en PG"?

Art.13.c, CEDAW, 1981: Els Estats membres han de prendre totes les mesures apropiades per eliminar la discriminació contra la dona en altres esferes de la vida econòmica i social a fi d'assegurar, en condicions d'igualtat

entre homes i dones, els mateixos drets (...) El dret a participar en activitats d'esplai, esports i en tots els aspectes de la vida cultural.

Art.3.3., Carta Europea, 2006: revisar les concessions de recursos financers o d'altre tipus.

Què podem fer a la nostra entitat:

a.- Elaborar els pressupostos de la vostra entitat amb PG (Gender budgeting). Això implica una reestructuració dels conceptes de les despeses i dels ingressos (Carta Europea, 2006).

b.- Garantir, i no vetllar, perquè totes les partides del pressupost incloguin la PG: material fungible, reformes de les instal·lacions, nou equipament... (per exemple invertir diners en l'enllumenat dels accessos a les instal·lacions, o invertir-los en maquinària de fitness adaptada).

4. Què diu la Llei sobre "Les interseccionalitats identitàries"?

Art.11.2., CEDAW, 1981: per tal d'impedir la discriminació contra la dona per raons de matrimoni o maternitat i assegurar l'efectivitat del seu dret a treballar, s'han de prendre mesures adequades.

Art.2i., Llei 17/2005: la representació paritària és la situació que garanteix una presència de dones i homes segons la qual cap sexe no supera el 60% del conjunt de persones a què es refereix ni és inferior al 40%, i que ha de tendir a assolir el 50% de cada sexe.

Art.10.1., Carta Europea, 2006: reconeix que està prohibida la discriminació basada per un motiu

com el gènere, la raça, l'origen social o ètnic, els caràcters genètics, la llengua, la religió o les creences, les opinions polítiques o altres, la pertinença a una minoria nacional, la propietat, el naixement, la incapacitat, l'edat o l'orientació sexual.

Art.15, Ley Org. 3/2007: Transversalitat del principi de igualtat de tracte entre dones y homes.

Què podem fer a la nostra entitat:

a.- Tenir en compte les múltiples categories socials que configuren la identitat d'una persona (identitat de gènere, edat, origen social o ètnic, llengua, religió, orientació sexual, capacitat motriu, etc.) en tots els àmbits de l'entitat. Considerar, per tant, la PG i les interseccionalitats en la constitució de tots els òrgans de la nostra entitat esportiva (òrgans consultius, òrgans de control, òrgans de govern ...). Els equips haurien de ser paritaris i interseccional en la Juntes directives, en les assemblees generals, en els equips de direcció...

b.- Es pot establir un mecanisme de control d'un òrgan a l'altre perquè s'aconsegueixi i s'estableixi la paritat de manera persistent en cada temporada. L'Assamblea General és l'òrgan sobirà que farà el seguiment a través dels informes que rebí.

5. Què diu la Llei sobre la categoria "Formació, capacitació i sensibilització social en PG"?

Art.10.1g, CEDAW, 1981: s'adoptaran totes les mesures apropiades per eliminar la

discriminació contra la dona, per tal d'assegurar-li la igualtat de drets amb l'home en l'esfera de l'educació i en particular per assegurar, en condicions d'igualtat entre homes i dones (...) Les mateixes oportunitats per participar activament en l'esport i l'educació física

Art.1.2., Ley 10/1990: la pràctica de l'esport és lliure i voluntària. Com a factor fonamental de la formació i del desenvolupament integral de la personalitat, constitueix una manifestació cultural que serà tutelada i fomentada pels poders públics de l'Estat.

Art.6.5, Orden PRE/525/2005: s'acorda que el Consejo Superior de Deportes promogui estudis d'investigació, anàlisi i estadístiques dirigits a fomentar la igualtat de gènere en l'esport.

Art.6.3, Carta Europa, 2006: ajudarà als seus col·laboradors, per mitjà de formació o per altres mitjans, a identificar i a eliminar les actituds i els comportaments estereotipats i ajustar els nivells de comportament referent a això.

Art.61.2, Ley Org. 3/2007: l'Administració General del Estat i els organismes públics vinculats o que en depenen impartiran cursos de formació sobre la igualtat de tracte i oportunitats entre dones i homes i sobre prevenció de la violència de gènere, que es dirigiran a tot el seu personal.

Què podem fer a la nostra entitat:

a.- La PG no és inherent a la persona, ni a la dona. La PG és una mirada crítica a la societat que cal educar-la i incorporar-la en la nostra

quotidianitat a través de la formació i la sensibilització. Les entitats poden formar totes i tots els seus professionals en PG, i per extensió poden organitzar debat, seminaris i xerrades amb les famílies sobre la PG en l'esport.

b.- Revisar els elements del currículum ocult de les pràctiques educatives dels i les tècniques esportives de la nostra entitat (quin llenguatge fem servir? Quines fotografies hi ha a les nostres presentacions, quins referents oferim en les formacions? quines dades/estadístiques ensenym?...).

6. Què diu la llei sobre "La autonomia política i transparència en la governança"?

Art.6.2., DL 1/2000: la formulació dels estatuts ha de respondre al principi de representativitat, segons les normes esportives que son aplicables. L'organització interna ha d'ésser democràtica i l'òrgan suprem de govern ha d'ésser l'Assemblea general, integrada per tots els associats amb dret a vot.

Art.6.3., DL 1/2000: La Junta directiva ha d'ésser elegida per l'Assemblea general i tots els seus càrrecs han d'ésser proveïts mitjançant sufragi lliure, directe, igual i secret, entre tots els seus membres.

Art.2.b., CEDAW, 1981: Adoptar mesures adequades, legislatives i d'un altre caràcter, amb les sancions corresponents, que prohibeixin tota discriminació contra la dona.

Art.29.1., Ley Org.

3/2007: Tots els programes públics de

desenvolupament de l'esport han d'incorporar l'efectiva consideració del principi d'igualtat real i efectiva entre dones i homes en el seu disseny i execució.

Art.4.2., D55/2012: En cada federació esportiva catalana es poden constituir tots els comitès i altres òrgans complementaris que es considerin oportuns, tant els que responen al desenvolupament d'un sector de l'activitat esportiva com els que atenen el funcionament de col·lectius o estaments integrants de la corresponent federació. L'existència d'aquests òrgans complementaris s'ha de reflectir als estatuts."

Què podem fer a la nostra entitat:

Apoderar les dones en els diferents escenaris de l'entitat, on siguin escoltades les seves veus i es posin en valor les propostes que se'n derivin. El Mainstreaming (Carta Europea, 2006), com a estratègia d'integració de les experiències i criteris de dones i homes en els diferents àmbits de decisió i actuació.

a.- Crear una comissió específica que vetlli pel compliment del compromís de les accions amb PG.

b.- Les propostes i estratègies fetes per la comissió poden ser incloses en els documents que es vagin generant (reformulació dels estatuts amb PG, decisions pròpies de l'entitat amb PG...).

7. Què diu la llei sobre "Combatre els estereotips de gènere i els rols"?

Art.3.1., Carta Europea, 2006: revisar els elements sexuats entre els que hi pot haver polítiques, procediments, pràctiques i models en ús actualment de manera que s'apreciïn si en sí mateixos hi ha discriminacions

Art.6.1., Carta Europea, 2006: es compromet a evitar i prevenir, en la mesura del possible, els prejudicis, ús d'expressions verbals i d'imatges fundades sobre la idea de la superioritat o de la inferioritat d'un o altre dels dos gèneres, o sobre els papers femenins i masculins estereotipats

Art.20.3b., Carta Europea, 2006: que les dones i els homes tenen pràctiques i interessos diferents en matèria de cultura, d'esport i de lleure i que aquests poden resultar d'actituds estereotipades i d'accions amb biaix de gènere (...) animar a dones i a homes, a participar en igualtat en esports i en activitats culturals, incloses aquelles que tradicionalment van ser considerades principalment com a "femenines" o "masculines".

Art.29.2., Ley Org. 3/2007: El Govern ha de promoure l'esport femení i afavorir l'efectiva obertura de les disciplines esportives a les dones, mitjançant el desenvolupament de programes específics en totes les etapes de la vida i en tots els nivells, inclosos els de responsabilitat i decisió.

Què podem fer a la nostra entitat:

La igualtat no és eliminar les diferències, sinó erradicar les desigualtats de gènere. Per tant, des de l'entitat podem fer accions específiques de trencament dels estereotips de gènere, i fomentar les pràctiques esportives de manera generalitzada per a tots els gèneres.

a.- Es poden fer servir materials ja existents per sensibilitzar els professionals i les famílies sobre els rols i estereotips de gènere, també en el món de l'esport.

b.- Es poden organitzar debats específics sobre esport i estereotips de gènere.

8. Què diu la llei sobre "Combatre la violència masclista i sexual"?

Art.6.2., Carta Europea, 2006: garantirà que la seva pròpia comunicació, pública i interna, oral i escrita, compleixi plenament aquest compromís i que fomentarà l'ús d'imatges de gènere positives, així com exemples igualment positius.

Art.48.1., Ley Org. 3/2007: mesures específiques per prevenir l'assetjament sexual i l'assetjament per raó de sexe a la feina. Les empreses hauran de promoure condicions de treball que evitin l'assetjament sexual i l'assetjament per raó de sexe i arbitrar procediments específics per a la seva prevenció i per donar curs a les denúncies o reclamacions que puguin formular els qui hagin estat objecte de la mateixa

Art.62., Ley Org. 3/2007: protocol d'actuació enfront de l'assetjament sexual i a l'assetjament per raó de sexe. Per a la prevenció de l'assetjament sexual i d'assetjament per raó de sexe,

les administracions públiques han de negociar amb la representació legal de les treballadores i treballadors, un protocol d'actuació.

Què podem fer a la nostra entitat:

a.- Formar-se específicament per aquesta qüestió. La violència masclista i sexual mereix una formació específica per a la detecció d'indicadors d'alarma.

b.- Establir protocols d'intervenció de la violència masclista i sexual, per poder detectar amb més facilitat les possibles situacions <https://ajuntament.barcelona.cat/bcnantimasclista/ca/prevenir-i-actuar/protocols>

c.- Organitzar xerrades i debats sobre les pràctiques pejoratives, com els acudits o les imatges obscenes/denigrants a les xarxes socials, que fomenten una socialització violenta en l'imaginari sexual de dels i les joves.

9. Què diu la llei sobre "L'apoderament i el lideratge"?

Art.3.4, Llei 17/2005: els poders públics han de donar suport a les dones en el procés pel qual enforteixen llur potencial i autonomia, coneixent millor llurs capacitats i participant activament en la superació dels obstacles que son a la base de la infravaloració que han patit històricament.

Art. 5.b., CEDAW, 1981: garantir que l'educació familiar inclogui una comprensió adequada de la maternitat com a funció social i el reconeixement de la responsabilitat comuna d'homes i dones pel que fa a l'educació i al desenvolupament dels seus fills, en la intel·ligència que l'interès dels fills

constituirà la consideració primordial en tots els casos.

Art.3.2., Carta Europea, 2006: Pel que fa a les diferents formes de participació pública en els seus propis assumptes, per exemple per mitjà de comitès consultius, de consells de barri, de participació o d'exercicis de planificació participativa, el / la signatari / a es compromet a actuar de manera que les dones i els homes tinguin la possibilitat de participar-hi amb igualtat en la pràctica.

Què podem fer a la nostra entitat:

- a.- Crear espais de trobada i participació exclusivament per a dones.
- b.- Es poden crear documents de regulació laboral amb PG que incloguin aspectes relacionats amb la protecció de les dones en situació de lactància o de maternitat.
- c.- Es pot dissenyar una normativa específica d'organització i horaris de les reunions per poder implantar les mesures de conciliació familiar.

Què podem fer a la nostra entitat:

- a.- Les entitats esportives es poden coordinar amb organismes i administracions municipals, autonòmiques i estatals.
- b.- Es poden organitzar accions de responsabilitat social en matèria d'igualtat substantiva. Aquestes accions es poden dur a terme coordinadament amb les comissions de gènere dels Ajuntaments, o amb altres entitats d'expertesa en PG.
- c.- Les entitats poden dissenyar orientacions sancionadores per a l'incompliment de les normatives en PG.

10. Què diu la llei sobre "La Coordinació amb altres administracions i entitats expertes en PG"?

Art.15.3b., Carta Europea, 2006: les activitats destinades a promoure la salut, incloses les destinades a tenir una bona alimentació i la importància de l'exercici físic, comporten el reconeixement de les diferents actituds i necessitats de les dones i dels homes.

Art.6.1., Orden Pre 525/2005: s'acorda crear, dins del Consejo Superior de Deportes, una unitat amb caràcter permanent per desenvolupar el programa «Dona i Esport».

Art.6.5, Orden Pre 525/2005: s'acorda que el Consejo Superior de Deportes promogui estudis d'investigació, anàlisi i estadístiques dirigits a fomentar la igualtat de gènere en l'esport.

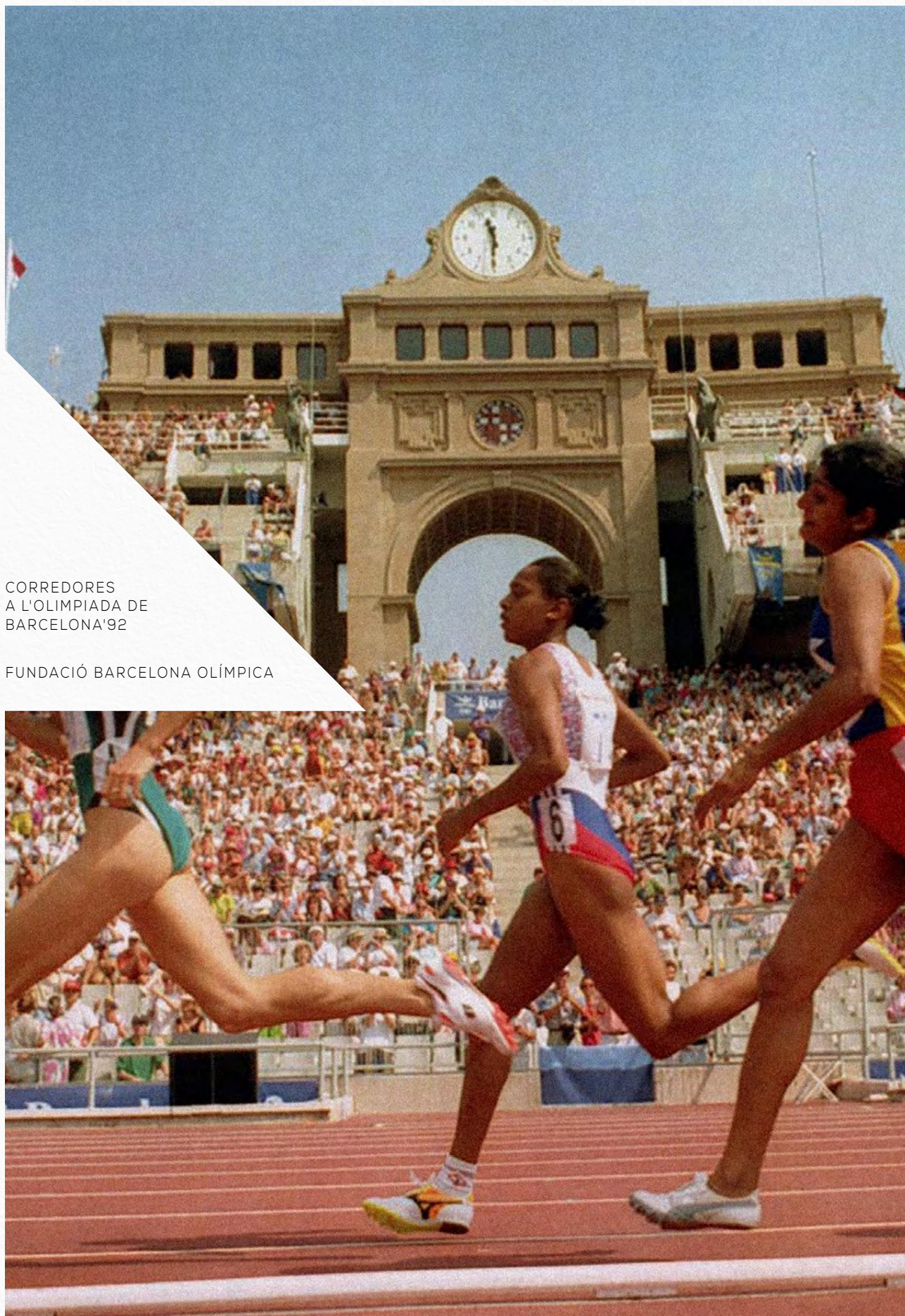

CAROLINA MARÍN
AL BARCELONA SPAIN MASTER
2020 (BÀDMINTON)

23/02/2020

LAURA GÓMEZ. GUANYADORA DE LA
BARCELONA TRIATLÓ 2019
06/10/2019

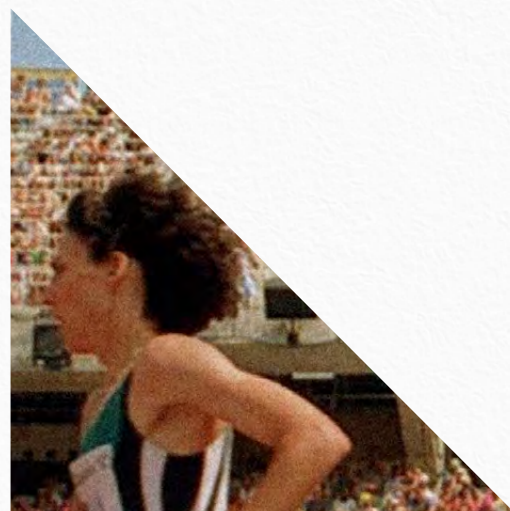

CORREDORES
A L'OLIMPIADA DE
BARCELONA'92

FUNDACIÓ BARCELONA OLÍMPICA

BIBLIOGRAFIA

- Asamblea General del Consejo de Municipios y Regiones de Europa [CMRE]. (2006). Carta Europea para la igualdad entre mujeres y hombres en la vida local. Innsbruck.*
- Decret 1006/1985, de 26 de junio, por el que se regula la relación laboral especial de los deportistas profesionales. Boletín Oficial del Estado, núm. 153, de 27/6/1985.*
- Decret 58/2010, de 4 de maig, de les entitats esportives de Catalunya. Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya, núm. 5628 de 13/5/2010.*
- Decret 55/2012, de 29 de maig, pel qual es modifica el Decret 58/2010, de 4 de maig, de les entitats esportives de Catalunya. Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya, núm. 6139 de 31/5/2012.*
- Decret Legislatiu 1/2000, de 31 de juliol, pel qual s'aprova el Text únic de la Llei de l'esport. Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya, núm. 3199, de 07/08/2000.*
- Ferro, Amelia (2020). La investigación en Ciencias de la Actividad Física y del Deporte en España. Revisión histórica y futuro. Puig, Núria y Camps, Andreu (Eds.). Diálogos sobre el deporte, 1975-2020. (pp. 336-352) Barcelona, Inde, Observatori Català de l'Esport- Institut Nacional d'Educació Física de Catalunya.*
- García Ferrando, Manuel.; Puig, Núria.; Lagardera Francisco, F.; Llopis, Ramon., i Vilanova, Anna. (coord.) (2017). Sociología del deporte, Madrid Alianza editorial, 4a. Edició.*
- Ley 10/1990, de 15 de octubre, del Deporte. Boletín Oficial del Estado núm. 249, de 17/10/1990.*
- Ley Orgánica 3/2007, de 22 de marzo, para la igualdad efectiva de mujeres y hombres. Boletín Oficial del Estado, núm. 71, de 23/3/2007.*
- Llei 11/2014, del 10 d'octubre, per a garantir els drets de lesbianes, gais, bisexuals, transgènere i intersexuals i per a eradicar l'homofòbia, la bifòbia i la transfòbia. Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya, núm. 6730, de 17/10/2014.*
- Llei 17/2015, del 21 de juliol, d'igualtat efectiva de dones i homes. Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya, núm. 6919, de 23/07/2015.*
- López, E. (2011). Lenguaje judicial. La Razón, 26 de setembre de 2011.*
- Moragas, Marta. (2014). Les dones que presideixen els clubs esportius a Catalunya. Factors que incideixen en l'accés i en l'exercici del càrrec, i estil de lideratge. Tesi doctoral. Facultat de Psicologia, Ciències de l'Educació i de l'Esport Blanquerna.*
- Nacions Unides [UN] (1981). Convenció sobre l'eliminació de totes les formes de discriminació contra la dona (CEDAW).*
- Orden Pre/525/2005, de 7 de marzo, por la que se da publicidad al Acuerdo de Consejo de Ministros por el que se adoptan medidas para favorecer la igualdad entre mujeres y hombres.*
- Serra, Pedrona. (2016). La perspectiva de género en los estudios de ciencias de la actividad física y el deporte. Tesis doctoral. Universitat de Barcelona.*
- Facultat d'Educació. Institut Nacional d'Educació Física de Catalunya.*
- Soler, Susanna. i Martin, Montserrat., (2020). La perspectiva de género en el deporte en las dos primeras décadas del siglo XXI. Puig, Núria y Camps, Andreu (Eds.). Diálogos sobre el deporte, 1975-2020. (pp. 222-234) Barcelona, Inde, Observatori Català de l'Esport- Institut Nacional d'Educació Física de Catalunya.*

Si vols rebre les properes edicions, subscriu-te en aquest enllaç
marcant l'interès específic en "dona i esport"

<http://e-bcn.cat/newsletters/esports/ca>

I, si encara no ho has fet,
no oblidis adherir-te al manifest de defensa i igualtat de gènere en l'esport:

<https://ajuntament.barcelona.cat/donesiesport/ca/formulari.php>

**Ajuntament
de Barcelona**

Ajuntament
de Barcelona